

Kapitaalverzekering en de eigen woning

De Kapitaalverzekering Eigen Woning (KEW), Spaarrekening Eigen Woning (SEW) en Beleggingsrecht Eigen Woning (BEW)

Met een KEW, SEW en BEW kunt u onder bepaalde voorwaarden onbelast sparen voor de aflossing van uw hypotheek. Als u aan de fiscale voorwaarden voldoet, dan wordt de KEW verzekering of de SEW / BEW rekening in box 1 geplaatst. Over de polis-waarde van een KEW of het saldo op de SEW of BEW-rekening is gedurende de looptijd van de verzekering of rekening (maximaal 30 jaar) geen belasting verschuldigd. De uitkering is vrijgesteld tot maximaal het bedrag van de af te lossen eigenwoningsschuld.

KEW, SEW of BEW gesloten na 31 december 2012

Vanaf 1 januari 2013 kunt u geen KEW, SEW of BEW meer sluiten met de fiscale voordelen in box 1. Hierop is een aantal uitzonderingen. De regeling blijft wel gelden voor een KEW, SEW of BEW die u op 31 december 2012 al had. Het is alleen nog maar mogelijk om een bestaande KEW, SEW en BEW over te sluiten.

Verhoging kapitaal of inleg en verlengen niet meer mogelijk voor KEW, SEW en BEW

Om het overgangsrecht te behouden mag de belastingplichtige de rechten uit de verzekering of rekening niet meer verbeteren. De oude regels zijn daarom niet langer van toepassing als:

- Het gegarandeerde kapitaal van het product na 31 maart 2013 wordt verhoogd of als de looptijd is verlengd.
- De premie of de inleg na 31 maart 2013 wordt verhoogd als het product geen gegarandeerd kapitaal heeft of als de looptijd wordt verlengd.

Als het kapitaal of de inleg wordt verhoogd, verliest het opbouw-product het overgangsrecht en wordt het product geacht te zijn afgekocht. Daarna wordt de waarde van de verzekering of rekening belast in box 3. De premie/inleg kan wel worden verhoogd als dit contractueel is afgesproken. Bijvoorbeeld een contractueel voorziene verhoging van de premie/inleg bij het aflopen van een rentevast termijn.

Fiscale bandbreedte en extra inleg

Tijdens de looptijd van de KEW, SEW en BEW mag de hoogste premie of inleg per jaar nooit hoger zijn dan 10 keer de laagste premie of inleg in een jaar. Dit is een voorwaarde voor de fiscale vrijstelling. Een jaar gaat in op het moment dat BLG Wonen de eerste periodieke premie of inleg heeft ontvangen. U bent er zelf verantwoordelijk voor dat u deze premie of inleg op tijd betaalt. Als u niet of te laat betaalt en/of tussentijds aflost, kan het zijn dat u de fiscale bandbreedte overschrijdt. Zodra dit gebeurt, is BLG Wonen verplicht dit te melden bij de Belastingdienst. De daaraan verbonden consequenties zijn voor uw rekening.

Extra inleg is, zowel bij start als tijdens de looptijd van de KEW, SEW en BEW toegestaan binnen een bandbreedte van 1 : 10. Dit betekent dat de hoogste inleg in een jaar niet hoger mag zijn dan 10 keer de laagste inleg in een ander jaar.

Fiscale voorwaarden KEW

U kunt sparen of beleggen voor de aflossing van uw hypotheek zonder dat u tussentijds belasting hoeft te betalen als u voldoet aan de volgende voorwaarden:

- De verzekeringnemer of zijn partner heeft een eigen woning, die het hoofdverblijf is.
- In de polis is opgenomen dat de uitkering gebruikt wordt voor aflossen van de eigenwoningsschuld.
- U betaald jaarlijks premies.
- De hoogste jaarlijkse premie betaald in een jaar mag niet meer bedragen dan tienmaal de laagste jaarlijkse premiebetaling (bandbreedte-eis).
- De verzekering geeft recht op een eenmalige uitkering bij leven of overlijden.
- De verzekering heeft een maximale looptijd van 30 jaar.
- U mag de looptijd van de verzekering niet verlengen.

Fiscale voorwaarden SEW/BEW

U kunt sparen voor de aflossing van uw hypotheek zonder dat u tussentijds belasting hoeft te betalen als u voldoet aan de volgende voorwaarden:

- U als rekeninghouder of uw partner heeft een eigen woning, die het hoofdverblijf is.
- De Spaarrekening moet geblokkeerd zijn en mag eenmaal bij leven of overlijden worden gedeblokkeerd voor de aflossing van de eigenwoningschuld.
- U stort elk jaar tot uw overlijden (of dat van uw partner die ook rekeninghouder is) een bedrag op uw Spaarrekening.
- Het hoogste jaarlijkse bedrag dat u op de rekening stort (de inleg) mag niet meer bedragen dan tienmaal keer de laagste jaarlijkse inleg.
- De rente die u op de Spaarrekening ontvangt, wordt op de rekening bijgeschreven. U kunt die rente dus niet opnemen.
- U mag de looptijd van de Spaarrekening niet verlengen.

Geen belasting betalen over het geld op uw KEW, SEW en BEW (vrijstelling)

De vrijstelling maakt het mogelijk belastingvrij vermogen op te bouwen, zij het met één doel: de aflossing van de eigenwoningschuld. Voor toepassing van de vrijstelling geldt met ingang van 1 april 2017 de voorwaarde dat gedurende de hele looptijd jaarlijks premie moet zijn voldaan. Dit geldt niet als op ingangsdatum van de KEW, SEW en BEW al is voorzien in de mogelijkheid van een verkorte premieduur van ten minste 15 jaar of de mogelijkheid tot premievrij maken en je gaat van deze mogelijkheid gebruik maken of je hebt hier al gebruik van gemaakt.

Tot 1 april 2017 was voldoende dat ten minste 15 jaren jaarlijks premie was voldaan. Met ingang van 1 april 2017 bestaat alleen nog de hoge vrijstelling van € 166.000 (2019). De te benutten vrijstelling kan nooit hoger zijn dan de uiterlijk na 30 jaar met de eenmalige kapitaalsuitkering af te lossen eigenwoningschuld. Bovendien geldt de vrijstelling eenmaal per leven en is deze persoonsgebonden.

Elk jaar wordt de hoogte van deze vrijstellingen aangepast. Een van de voorwaarden voor de vrijstelling is dat je met de uitkering van de verzekering of met het geld door deblokking van de rekening, de schuld voor de eigen woning aflost.

Toch belasting betalen bij een KEW/SEW en BEW

Als uw kapitaalverzekering wordt gewijzigd en hierdoor niet meer aan de voorwaarden voor een KEW voldoet, heeft u geen recht meer op de vrijstelling. U moet dan belasting betalen over het rentebestanddeel. Het rentebestanddeel bestaat uit de uitkering, verminderd met de betaalde premies. Is er geen rentebestanddeel, dan is de uitkering onbelast zonder dat u gebruik maakt van uw vrijstelling.

Ook als het bedrag hoger is dan het bedrag van uw vrijstelling of hoger dan uw eigenwoningschuld, moet u belasting betalen over de opgebouwde rente van het bedrag dat boven de vrijstelling of eigenwoningschuld uitkomt.

Volledig aflossen tijdens de looptijd

Als u tijdens de looptijd uw hypotheek volledig aflost, kan de KEW, SEW of BEW blijven doorlopen als u tijdelijk geen eigen woning heeft. Als u uiterlijk het jaar na het jaar van verkoop van uw vorige huis weer een eigen woning koopt, kunt u onder voorwaarden de KEW, SEW of BEW meenemen naar uw nieuwe hypotheek.

KEW en overlijden

Als een uitkering bij overlijden is meeverzekerd, komt deze tot uitkering. Als op dit deel van de verzekering de voorwaarden van de KEW van toepassing zijn, is aflossing van de eigenwoningschuld met de uitkering noodzakelijk voor vrijstelling van de uitkering. Als een belastingplichtige bij het overlijden van zijn partner een uitkering ontvangt, mag hij zijn KEW vrijstelling verhogen met de niet benutte vrijstelling van zijn overleden partner.

SEW en overlijden

In geval van overlijden van de rekeninghouder doet de Belastingdienst alsof de rekening is gedeblokkeerd direct voorafgaand aan het overlijden. De deblokking wordt dus toegerekend aan de overleden rekeninghouder. Deze maakt gebruik van zijn eigen vrijstelling. Bij partners is het mogelijk de SEW van de overleden partner voort te zetten.

Advieskosten KEW, SEW of BEW

Het is mogelijk dat uw adviseur bij het adviseren van de KEW, SEW of BEW advieskosten in rekening brengt. Deze advieskosten zijn niet aftrekbaar in box 1. Als u deze kosten meefinanciert, dan is de rente over dit deel van de lening niet aftrekbaar. Het deel van de lening dat ziet op de advieskosten voor de KEW, SEW of BEW wordt aangemerkt als schuld in box 3.

Kapitaalverzekering in box 3

Als u uw verzekering niet aanmerkt als een "kapitaalverzekering eigen woning", dan wordt de verzekering aangemerkt als een box 3 verzekering. De waarde van uw beleggingen neemt u jaarlijks mee voor de bepaling van uw belastbare inkomsten uit sparen en beleggen (box 3). Dit wordt ook wel de vermogensrendementsheffing genoemd. Per jaar betaalt u vermogensrendementsheffing over het saldo van uw box 3 vermogen. U hoeft pas belasting te betalen als uw vermogen groter is dan het heffingvrije vermogen in box 3. Voor 2019 is dit bedrag vastgesteld op € 30.360 per persoon. Er geldt een uitzondering voor kapitaalverzekeringen welke zijn afgesloten vóór 1 januari 2001.

Kapitaalverzekeringen afgesloten vóór 1 januari 2001

Voor kapitaalverzekeringen in box 3, afgesloten vóór 1 januari 2001, gelden diverse overgangsregelingen. De uitkering uit de verzekering kan onder voorwaarden in box 1 onbelast blijven. Uitgangspunt zijn de voorwaarden zoals deze vóór 1 januari 2001 golden voor de kapitaalverzekering.

Bij leven

Wanneer de kapitaalverzekering is afgesloten vóór 1 januari 1992 geldt een ongelimiteerde uitkeringsvrijstelling bij leven indien ten minste 12 jaar premie is betaald binnen een bepaalde bandbreedte (afhankelijk van de duur van premiebetaling). Wanneer de kapitaalverzekering is afgesloten vóór 1 januari 2001, maar op of na 1 januari 1991, is een uitkeringsvrijstelling van toepassing bij leven tot maximaal € 123.428 per persoon.

De waarde van de kapitaalverzekering kan tot € 123.428 zijn vrijgesteld zijn van vermogensrendementsheffing in box 3 wanneer de kapitaalverzekering is afgesloten vóór 15 september 1999. De vrijstelling vervalt uiterlijk per 14 september 2029. Het bedrag van de bezittingvrijstelling wordt niet geïndexeerd.

Bij overlijden

Bij overlijden kan een onbeperkte uitkeringsvrijstelling gelden. Dit is het geval wanneer:

- Het een kapitaalverzekering betreft die is afgesloten vóór 1 januari 1992 (pré brede herwaardering), waarbij:
 - Het overlijden plaatsvindt vóór het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, óf;
 - Het overlijden plaatsvindt na het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, maar ten minste 12 jaar premie is betaald binnen een bepaalde bandbreedte (afhankelijk van de duur van premiebetaling);
- Het een kapitaalverzekering betreft die is afgesloten vóór 1 januari 2001, maar op of na 1 januari 1992 (brede herwaardering), waarbij:
 - Het overlijden plaatsvindt vóór het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, óf;
 - Het overlijden plaatsvindt na het bereiken van de leeftijd van 72 jaar, maar premie is betaald binnen de bandbreedte van 1:10.

Bovenstaande faciliteiten gelden alleen wanneer na het einde van de betreffende overgangsregeling (per 1 januari 1991, per 15 september 1999 en per 1 januari 2001) voor de betreffende kapitaalverzekering het verzekerd kapitaal niet is verhoogd en de looptijd van de kapitaalverzekering niet is verlengd (behoudens in de voorwaarden van de verzekering opgenomen optieclausules). Heeft u een beleggingsverzekering? Dan geldt als voorwaarde dat de premie die u betaalt, niet is verhoogd.

Heeft u uw verzekering omgezet per 1 januari 2001?

Voor een kapitaalverzekering die u voor 1 januari 1992 heeft afgesloten en per 1 januari 2001 heeft omgezet (in een KEW) gelden speciale regels. Het bedrag van de maximumvrijstelling in box 1 kon u verhogen met de waarde die uw kapitaalverzekering op 1 januari 2001 had. De totale vrijstelling is nooit meer dan het bedrag van de eigenwoningschuld. Voorwaarde is dat u het verzekerd kapitaal niet heeft verhoogd tussen 31 december 1991 en 1 januari 2001.

Tot slot

Met deze bijlage bieden wij u informatie ten aanzien van uw hypotheek en de belastingen. Aan het begin van ieder jaar ontvangt u een jaaropgave van uw hypotheek van het jaar ervoor. In deze opgave staan de bedragen die u kunt gebruiken bij uw belastingaangifte. We geven uw hypotheekgegevens door aan de Belastingdienst zodat zij uw aangifte al gedeeltelijk kunnen invullen. De verantwoordelijkheid voor een juiste invulling van uw aangifte inkomstenbelasting ligt bij u zelf.

De tekst van deze toelichting is met uiterste zorg samengesteld. BLG Wonen aanvaardt evenwel geen enkele aansprakelijkheid voor onvolledigheid of onjuistheid van deze tekst of de gevolgen daarvan.

